

Fuifbegeleidingsteams en de wet op bewakingsagenten

Sinds 1 november 1999 (BS 1999-07-29) is de wet op de private veiligheid (wet van 10 april 1990) in werking getreden.

Het gevolg is dat het inzetten van een ‘buitenwipper’, ‘portier’, ..., onder de bepalingen van deze wet valt. De wet heeft betrekking op alle mensen die de uitdrukkelijke opdracht hebben met personencontrole bezig te zijn, zij doen controle op het gedrag van personen met het oog op veiligheid in publieke plaatsen.

Deze wet sluit het inzetten van plaatselijke verenigingen zoals hondenclubs, karateclubs, ... voor personencontrole uit.

Welke zijn de gevolgen voor de fuiven?

Ten eerste is het belangrijk dat je als organisator weet dat de inzet van een bewakingsdienst nooit kan worden verplicht via een politiereglement of door een besluit van de burgemeester. Zie ook deel over politiereglementen

Als je toch beslist om een bewakingsteam in te zetten dan heb je als fuiforganisator volgende mogelijkheden:

- Je kan een erkende bewakingsfirma inhuren. Dit moet je melden aan de Burgemeester, en hij/zij kan dit weigeren.
- Of je doet een beroep op eigen vrijwilligers. De namen moet je doorgeven aan de Burgemeester, die kan bepaalde personen weigeren.
- Je kan ook opteren voor een combinatie van professionele bewakers en vrijwilligers.

Welke bevoegdheden hebben portiers?

Een portier heeft geen enkele bijzondere bevoegdheid. In bepaalde gevallen en onder strikte voorwaarden kunnen zij personen onderwerpen aan een oppervlakkige controle van kledij en handbagage. Maar de Burgemeester moet hiervoor uitdrukkelijk de toestemming verlenen. Systematische controles (van alle bezoekers) zijn verboden.

Wie wordt als vrijwilliger beschouwd?

Alle verantwoordelijken, medewerkers of leden van de vereniging, dit kunnen bij een jeugdorganisatie dus ook ouders zijn die meehelpen. Deze vrijwilligers kunnen alleen activiteiten van persoonscontrole uitoefenen als

- dit occasioneel en onbezoldigd gebeurt;
- de Burgemeester van de gemeente waar de organisatie plaatsvindt hiertoe de toestemming heeft verleend.

Aan welke voorwaarden moet een vrijwilliger voldoen om als portier te kunnen worden ingezet?

- bepaalde veroordelingen niet hebben opgelopen;
- onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie en er hun woonplaats hebben;
- bepaalde beroepen (privé-detective, wapenhandelaar) niet uitoefenen;
- de laatste 5 jaar geen lid geweest zijn van een politiedienst;
- minstens 18 jaar (voor de uitvoerders) en 21 jaar (voor de leiding) zijn.

Kan je onbeperkt vrijwilligers inzetten?

Neen, alleen als je sporadisch eens een fuif organiseert. Het is de taak van de lokale overheid te oordelen wat sporadisch is.

Wanneer is de wet op bewakings- en beveiligingsdiensten niet van toepassing?

- Bij een privé-fuif: OPGELET voorheen was het zo dat de wet op de bewakings- en beveiligingsdiensten niet van toepassing was als een fuif niet openbaar is. De huidige wet op de private veiligheid is zowel van toepassing op openbare als private aangelegenheden.
- Toezicht door jeugdverantwoordelijken
In een omzendbrief van 7 maart 2001 maakt Minister Duquesne duidelijk dat: "... het inherent is aan de functie en de verantwoordelijkheid van sommige personen dat ze er ook op toezien dat het evenement, waarover ze de zorg dragen, op een correcte wijze verloopt. Dit is bijvoorbeeld het geval met leerkrachten en opvoeders ten aanzien van leerlingen, maar ook van leiders in jeugdbewegingen en verantwoordelijken van jeugdhuisen. Het is duidelijk dat het door hen uitgeoefende toezicht, ook met betrekking tot de veiligheid, een onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van hun opdracht of hun beroep, ... en dat de bewakingswet op dit toezicht geenszins van toepassing is. In die zin wordt het toezicht van een jeugdhuisverantwoordelijke op het gedrag van diegenen die aan zijn zorg zijn toevertrouwd tijdens fuiven en of andere evenementen, georganiseerd door het jeugdhuis niet aanzien als een activiteit van 'persoonscontrole', zoals bedoeld in de wet.
Toezicht door jeugdverantwoordelijken valt dus niet onder de bewakingswet, expliciete persoonscontrole aan de ingang blijft uiteraard wel onder de bewakingswet vallen.

Persoonscontrole is geen...

- Ticketcontrole
Ticketcontrole of controle van stempels heeft niets te maken met persoonscontrole. Een portier mag zich hier dan ook niet mee bezig houden, de taken persoonscontrole en ticketcontrole moeten dus duidelijk gescheiden blijven.
- Controle die te maken heeft met safety, met de veiligheid van de fuifruimte
Als er dus personen verantwoordelijk zijn om bijvoorbeeld de nooduitgangen vrij te houden dan heeft dat niets te maken met bewaking.

Wat mag een bewaker nooit doen?

- Geweld gebruiken. Dit is immers een uitsluitende bevoegdheid van politie. Alleen wanneer je iemand op heterdaad betrapt bij het plegen van een misdrijf, mag je als bewaker zonder geweld of dwang ingrijpen, op voorwaarde dat je onmiddellijk de autoriteiten waarschuwt.
- Fouilleren, tenzij men uitdrukkelijk de toestemming heeft van de burgemeester. En dan nog mag het enkel door opgeleide vrijwilligers, en zijn er strenge voorwaarden aan verbonden.
- Controle uitoefenen op de openbare weg of openbare plaatsen. Dit is de bevoegdheid van de overheid. Je mag dus in de omgeving van de zaal geen mensen inzetten.
- Controle doen naar drugs. Dergelijke controles hebben een ander doel dan controle voor de veiligheid en deze blijven dan ook een bevoegdheid van de politiediensten.
- Controle doen naar het bezit van ongevaarlijke voorwerpen, zoals fototoestellen.

Wat mag je als organisator dan nog wel doen?

Een fuif organiseren brengt heel wat verantwoordelijkheden met zich mee. De organisator mag de controle van de toegangstickets of de verplichte lidkaart voor zijn rekening nemen. Maar je moet er ook voor zorgen dat de 'safety' op de fuif gegarandeerd wordt. Dit wil zeggen dat je als organisator een zo veilig mogelijke fuiflocatie creëert en dat je hiertoe alle mogelijke voorzorgsmaatregelen neemt. Volg de voorwaarden opgelegd in het verslag van de brandweer goed op, en zorg er ook voor dat de nooduitgangen voortdurend vrij zijn. Zie ook deel over safety

Mocht er toch iets fout lopen, dan is het belangrijk dat je als organisator niet passief toekijkt. Je kan immers burgerlijk aansprakelijk worden gesteld voor een gebrekkige organisatie.

Wie is er verantwoordelijk voor de veiligheid buiten de zaal of het fuifterrein?

Wat er buiten de zaal of buiten het fuifterrein gebeurt, valt onder de regels van openbare orde, rust en veiligheid en het is de politie die hier op toeziet. Zij zijn verantwoordelijk voor de naleving ervan en niet de organisator. Dit neemt niet weg dat de gemeenteraad reglementen kan uitvaardigen om te verhinderen dat de openbare orde, rust en veiligheid worden geschonden bij optredens, fuiven, evenementen, enz. Deze reglementen kunnen dan ook bepaalde verplichtingen met zich meebrengen voor organisatoren. Ze verschillen echter van gemeente tot gemeente en zijn daarom niet onder een algemene regel te vatten. Hier geldt wel de waarschuwing dat deze reglementen zodanig streng kunnen zijn dat het nauwgezet opvolgen ervan het organiseren van fuiven bijna onmogelijk maakt.

Kan een vereniging bij een grootschalig evenement verplicht worden om erkende bewakingsfirma's in te zetten?

Je kan als fuiforganisator niet verplicht worden via een politiereglement of door een besluit van de burgemeester om een erkende bewakingsfirma in te schakelen. Toch is het raadzaam bij een fuif of evenement waar je heel veel bezoekers verwacht voldoende aandacht te besteden aan de veiligheid en overleg te plegen met het lokale bestuur en de politie. Het is enkel de burgemeester die het initiatief kan nemen om een veiligheidsoverleg op te zetten met de fuiforganisator. Het komt voor dat gemeenten in het gebruikersreglement van hun eigen gemeentelijke infrastructuur clausules opnemen waarin er voorwaarden worden gesteld om de infrastructuur te mogen huren. Is dat het geval, dan moet men er vooral op toezien dat deze voor iedereen dezelfde zijn, anders bezondigt men zich aan discriminatie.